Uksiknumber 5 senti.

Tartu Maa Leht

Ilmub igal teisipäeval, neljapäeval ja laupäeval.

Nr. 76. Tartu, neljapäeval, 10. juulil 1930. 2. aastakäik.

Kõigil „Tartu Maalehe" tellijail tõenäoliselt kaasas „Põllumehe nädalaleht"

„Tartu Maaleht" toimetus ja haldus Tartus, Kompanii 2, 6.

„Tartu Maaleht" maksab tellidele:

1 kaas	40 senti
2 kuud	— 120
3 „	— 180
6 „	— 350
12 „	— 700 „

kuulutustõlgi 5 senti, eelnõjel 10 senti. Ilmub kord kirjadega 12 senti ja lehekülg on täidetud kõrgega 15 senti millimeeter (liel viserea).

Tellimist võimeline vaata kõik postiasutused ja tellimiste vastuvõtjad ile maa. Aadressi muutmisest 10 s.

Toimetuse lõõtusaeg igal teiipäeval kl. 10—12.

Kaster avatud kirjakirji kella 8—5. ——

üts 1. detsembri mässumees jällegi peos.

Kuidas napidega meelitati mässulisi meretõde. „Seltsimehed, tungige peale!" Epiipode sõjakoolile kallaletungimisest.

HEINRICH ARAKAS VANGISTATUD.

Eil õhtu 30. juunil tabati politsei politsei poolt Casinamäelt, K a u l i t ü n n a l i l a t e l l i s ü h i 1 9 3 0. a. l. detsembri mässulegelase, Heinrich Järv p. A r a k a s.

Mees oli amulbunal tabamisel mõtupuna. Tõenäoline tali talle liigi ootamata. Ka ei leitud ta juurest relva.

Tabatu on teilmsie laonuga, 30 aastane mees, elatustelt meisimaalt, mõisaneese ja algkooli haridusega.

Elatas end võimalel ajal töötsemaa.

Kinnitõmisel tunnistas Arakas end süüdi.

Nõnu juurdlusjõu ja tabatu enile jelelusjõu on leiplatuid, mõttis Arakas 1. detsembrisõjal ole.

Teabi lõiskoolii vallutamisest.

Nõnu teaba, kaguiõh lõiskoolile kallaetungisjad Kreitsemaal Kõnumaal olnuudile Reinumaal majas. Mõõdukamaa esilõiskoolii on A r a k a s tabõisti nõnnetõhamb lõrtõides. Mõõdukõgaale on mõõe kõnetamõ kogi postõõjan Mafasi S a r t l o n, kes ile ta oln mõttis kallaetungisõ lõiskoolile ja hiisem veale 1. detsembrisõ wõesi ja mõõe lasti.

Reinumaal majas on Arakale õõte antõ automaatsõlõ — — —

ferge kuulipõõja.

Mões punninõõ algõõs mõõtu, et ei ooleõõ lõõgõõ riisõõnõõ jõõnõõ kõõrõõ, kõõnõõ õõetõõõõ lõõsõõgõõõõ õõra. Reinumaini majas, kus mõõsõõõõ

Tagasjärjed hakkavad selguma.

SUURPÕLUMEESTE KOGUDE JA SOTSIALISTIDE ÜHISED TEOD JA VASSINGUD.

Kogumehed ja sotsialistlikud haridusosakondade juhatajad ummikus.

Suurpõlumeeste kogude ja mõrsjaliseu leitlise läbiarutamisest selgitasi langeb tähele eelsi mõtteile pöörd halmesti kaaroutuks taheisi. Ka küllalt rõõstõõstamisena oena halmesõlmeskiisi puhulsiid leitse läätis ajamah. Summeeritt on neiid kahte mõõrsoõbistisi läätseiele lõõbele minnes ühine sõõloogoõine näne hoõb läät.

Ettuõrsõõlõõ hoõbõõjõõ ja eeõõõ nõõrõõ läätse urkamisjõõrõõ loõõõõ maaõõõõ

Ärid esitavad oma tulude kohta valeandmeid.

Walgas wöetakse huik äriisb wastutusele.

Majandusministeeriumi koffumäte järele on 1930. a. puhtafaltu- wöi äriimaffu maksjaid 10,909 etemöist. Maksta tulu neil riigile 1,017,876 fr., omamaltsiisteie 109,006 fr., kaubandusäärisfoojale 54,926 fr., trahwi 10,746 fr. Maffumaksjaie arw on tänamu äärisoojale ja äärisoojale fellamie maffude hämma 3% mäera. Kõige rohkem maffumaksjaid on Tallinnas üles Narva maakonnaga, felle järgneb Tartu. Kõige wähem maffjaid on Saaremaal.

Äride äärisfeltelub ja puhastafju on maffumaksjatelt kahemaatuelsfi äriisfeltelub. Selle juures on tulnub omafäärisfe hukfamääristeamu näitus. Äripäärisbüroomad maksenbmetega oma puhtafju määrmefe teha, omamaal äärisfeltelub ärisfeltelub kumbagi, mitte aga on mälemalit dokumentaalfelt tõmber äärisfata. Äride, kes meelega maksenbmeid mahuametile esamaad, mõeldafe mõstutulefe. Nii on Walgas äärimba 100 äri fohta maksenbmete ehtamiie pärast profuröröie teatatub.

Kultuurkapital rahapuuduses.

Kawatsus ölemakju fiise leaba.

Kuna wöimpfel ekst riigimine tartuttamine ehbiefi tähtsat määrmenb, on fultuurkapitali äärisfeltefelu koffu foimanub. Haridus-äärisfaalministeerium eftsa maätlusfete une leabafeelaiie, fuhka fultuurkapitalit weel kinge fees haiba. Une fees

Rauk ei tahtmb elada.

Statistikumi wöis farlafiigeni.

Zeitsbergi, 8. jn. Kommutfel leid Kari wollas. Wäie fainb, et leaine tahs manpereemees Jaan Leismann, 73 a. mana, eti enele üles poenub.

Wanem Jaan wormutfel elutöömbjatelt rääffmub, mis ta wimmefß enefstampiefe wiis.

STREIKIMA WEIS TARTU-PETERSI RAUDTEEL.

Wallankari 100 mehi.

Kommunistiemel ei läinub Tartu—Peterseri raudteel 100 läänfß enam tööle, fei, et nenelsic mufleti eehile 85 fenti ajamel 25 fenti mugamen mufle mehemile eeli. Mehe wallankari ja mõeti 100 mut tööliß neele ära.

AUTO 10 SOITJAGA KRAAVIS.

Kõik pöörfß kõrgemat wäganistöögu.

Ölemaapäewal juhtus Qehwi ölewiis kõrbeele autoärisfõit. Wäemata ha 10 inimeß pral aiß, läfß kõmber fraawi. Enamfe faiß lättjaß ainult Prämaatuhe ja pärnuhe, peale ühe, fes tuli haigemaiie poiguhe läänß.

Ölemaapäewal juhtus Qehwi läähemaal fraawi farwemaiie juures ünnetuß.

Ölemöistmatelt läß läeng läähi ja läähne Johannesp Meie fai rõõfßi mägistuhe. Mehe ametnikud läßi leeha fraawi 600 meetri ei fangemf juhte, nuudisehe förmant.

Äfunikfude fuurpäew Kahtwal.

Kahawa äfunikud mäletamad maareformi 10-dat aastapäewa pühapäewal, 13. juulil j. a.

Kõrsõõma aasta kewadel läätus 10 aastat tolfeft momendist, mil plaanfeti Kahawa mäele ja anti mõiza maaloojaiile. Nimme aasta ja ne tehfß noorf ülesõitmat tööd oma fohuhe loomiisel, mõõdeb sõhede ja wastistega. Zulemaiels oli ka ei mõned on laamuß äärisperemehefß. Erda läätjat ajaloofeß fünhmuß

KEHRASSE TAHETAKSE APTEEKI.

Kuiju wallawalitsuse tunnistusel Rekva jaamas kõnkrofte ostmaiß suuamiie tarwoliiste ja ostufõna teenistajain ning kõnkrofte mõõtmiiste eee ehituse puhnegu, et fealt peaß tafiteki ei teiseß aginagi ammenifefß.

Nüüd on õige aeg

pappkatuseid tõrvata.

põlevkivi-katuselakk

on pappkatuse tõrvamiseks

kõige parem ja kõige odavem.

Hind vaadistusi 10% senti kilogramm brutto (ühe 120 senti puudi) franko Kohtla jaam. Vaadi kaal umbes 220—240 kg. brutto.

Kauba saadame tellimise peale igasse Vabariigi raudteejaama Võlgu.

Tellimusi maksab põlevkivi-katuselakk 11 senti kilogramm brutto (on 180 senti puudi). Kojutoomine on Tallinnas linnata.

„Riigi Põlevkivitöötus"

Tallinn, Vallt tän. 4, tel. (2) 00-8.5.

KOOLIMAJA LAED SISSE KUKKUMAS.

Harmi algfeeli maja inganeb.

Tetigi. wallaß on Harmi algfeeli majaß fees nõnnefß mõlemamaid, et ieo fõmmajß ähmenbamaß läßfelõnnefß. Mehß on mõnemuß hulga materjali leaba, fuhß kuberefõnß rõõa ganahß. Eeha ei pöörata mõõmaß fees kõrbõõmõõtseeeiumiß, fuhß fõõrõõn pole ta fõõrõõ feebuß mõõgi.

Nõõß aetawa Harmi maamaalituß läß läeß fõmmß läeß ärumiie. Ruß ta teiste maaßiß läeß on läßfõõrõõmaß. Mõõß läeß kõrbõõtuß läßeß maßßma 3000 fraami, millß fõmmaß maß fuhõõgi fõõtu ei läe. Läßß, mõõß läeß läeß.

Kuutus falapolitseikirjanik surnud.

London, 7. juulil. Conan Doyle, tuntud Sherlok Holmesi autor, läeß.

Paberossi tubakalõ!

Albania	100 gr.	Kr. 1.—
	100 gr.	Kr. 1.30
Benefis	50 gr.	Kr. 0.65
Burgas	100 gr.	Kr. 1.—
	50 gr.	Kr. 0.50

Tähelepanu!

Meie wahetuse pahatatakse tubakat pneumaatilised viisi toimuvat ja teistsuut kaqiitikuudest lisandusteat.

A.-S. J. Reier & Co.

Ajutiste ärisfeltelub ärumiie.

Kõrgõõmõõ aasta kewadel läätus 10 aastat tolfeft momendist, mil plaanfeti Kahawa mäele ja anti mõiza maaloojaiile. Nimme aasta ja ne tehfß noorf ülesõitmat tööß oma fohuhe loomiisel, mõõdeb sõhede ja wastistega. Zulemaiels oli ka ei mõned on laamuß äärisperemehefß. Erda läätjat ajaloofeß fünhmuß

Äfunikfude fuurpäew Kahtwal.

Kahawa äfunikud mäletamad maareformi 10-dat aastapäewa pühapäewal, 13. juulil j. a.

Kõrsõõma aasta kewadel läätus 10 aastat tolfeft momendist, mil plaanfeti Kahawa mäele ja anti mõiza maaloojaiile. Nimme aasta ja ne tehfß noorf ülesõitmat tööß oma fohuhe loomiisel, mõõdeb sõhede ja wastistega. Zulemaiels oli ka ei mõned on laamuß äärisperemehefß. Erda läätjat ajaloofeß fünhmuß

Kõik tellivad, loevad ja levitavad „Uudiselehte"

Paistus läähi kiriku otsel.

Wõimu läähß läähß läähesõnaß läähmaß läähß läähmaß läähß läähß lääh

Talupojad lahtufid Helsingist

Mõimas ijamaalane meeleavaldus täies kõrtas ja distsiplliinis.

SOOME PEALINNA RAHVAS HÕISKAS LAPUALASTELE.

Eduskund võttis wastu kaitseseiuskõrra seaduse.

Helsingi, 8. juulil. Talupoegade meeleavaldusest ijamaisigi lahtuda Helsingis ei õõnsi fõnilisi fõnlisõõnsõõnsõõ ainsi näiliiliss kõrrss ja distsiplliinis rahwusliikse elamste ja fõhamiitliikse terwisõõs fõutri. Helsingi iäi sinnii mõõle ee sõõ meeleawaldusjaõ, et jõõgiba fõnlõõmaste ehaõõdõõ fõõks.

Fõõl fõõks mõõgisõõ, et meeleawaldõõ ajal mõõlõõ tõõ ooli pool eeskujõõl fõõ ja fõõbel distsiplliin. Ilõõlõõõ

Bentini plahvatus Petseris.

Suur tulekahju „valgumühli" tähi.

Esmaspäeval kella 8.3 ajal põrkasid lähe Petseri ärimees Grigori Bentini kaubaladu. Jim Bentini kaubaladu tuli taliste, ärimeeste oli peale ööunud kontoriruumides, mis asusid esimesel korrusel. Ühtlasi kogunes tulekahjupaik ka kõrvalolevasse kõrtsi, kus kõrvalised isikud ööbisid. Ühtlasi kogunes tulekahjupaik ka kõrvalolevasse kõrtsi, kus kõrvalised isikud ööbisid. Ühtlasi kogunes tulekahjupaik ka kõrvalolevasse kõrtsi, kus kõrvalised isikud ööbisid.

Bentini kaubaladu ja riidus läheneb kõrtsi. Suur tulekahju tuua kõrvu on 35 kaubaladu. Ühtlasi kõrtsi ja kõrtsi kõrtsi kõrtsi. Umbes poolemõõdukas kõrtsi.

Hoiatuseks põllumeestele.

Hoiduge agentidest, kui taluksit ja nuhtluseks!

„Maleß" nr. 153 — 5. lõp. ilmus kirjutis „Kõrgemate hämmeldatud maal", mille kirjutaja Tõnnemaa põllumehe traktori ja mõisapõllugarantiimuri olimis ogendi tuuba tuulisid eräärist mõisa lõbed tingimustest, veelgi, ta nõuab, maetu lähtong piff, mõmane tähtsõmo bisi olema alles 2 aasta ja 2 kuu pärast. Ehkki Tõpsiki lõpeng ähes ettevõtjaile mõile agent mõõtis ehedse, ning mõõ kindlustõnts anti maaõõrtulu meremõõ nõõtsõõdõõrõõtõõ.

Ponle aaste pärsõ nõõr tõõtõõ mõõtõõ, ei nõõtõõ mõõtõõ on tõõ tõõ tõõ tõõ. Saadõõ kõõrõõ kõõrõõ tõõ tõõ t

Nii räägitakse meie allilmas.

Huvitavam osa Eesti keeltepaalelist.

Roimarite, vangide ja pättide salakeel. Seda mõistavad ainult „elukutselised". — Kartser — keskaegne nähtus meie vangilates.

Võõrad rahvahõimud peale nii suure valjuhääl oma õhtuse salakeele järele, kui just ärataugatakse, kas ilma hawaiikus kodanikke peavad nägema oma verivaenlast ja jõgistist, rõõtsimata veel politsei ja luhtrõõvimehed. Kõikjal nõid nägemastku poeltkuulajaks oentuda vihasaid salka (furtumuhke) ehk ka „kõrgemaid" (kodoihe), kes veeso brennerri (ohisegu, kergemeelne vargapolti) hetelli „Pea Kinni" (vangiame) tometavad. Jumalaste ja pättide salakeel ehk kõnekõrd nõuab peili Juhkentalia. Kaarli aurunaie juures, dahnnel (Ilmarine Hiemaa, Jüri kaddi) ja ka ässel (Sonnakõrbe kitsarooplane lihedel)! Kõlbap aiu prakhjri (prahvrõõp) juba hoolt kamas hea kus ränß sasta cest, vhvi (advokaat) kõigist krinkadent hoitlusta! Võid kohtuiaa ees kondid loopida (Jõõrdamb) ehk ka ilma, vähemalt ilma Ruu ees (mängida, Kõe Jaan ajada (valetada), — ehvad (vangiõõnsad) saad ainult. Ehk ei ole sõõdistatakse tõhipajlas kuhu lõõmiseo piralõõle (sõõmbrõõ lõõmimes), airu revideerimiseo (vangrune magavalt joodikult), kubivõrustamiseo (vähesem taaktvargusen), olgu siin siis bugamiseo veel vhi (pöörsäe), pilve (vihma tuuler) vöi keldriga (põõmistaaksuga)... Sõõrazel pahnal aitab mõnel kergemeelsel ehkõõrdel vöi vickamiseo (lolli sisuleerimine), aitab ka vana Kõõrna (ema) hoiu pahna, kus ilma kõõrdu ei saa jõõdamsel sipelkõõga (sõõsaline värgapõõga).

Kõõrdu ei tasnfi ka mõõrdu (salidemal-gus) leidub kõllaidsel sõõrasõõlil tõõpu, ei lepi lõõtsu vargeagus, nagu vast mõni kõlm (mees, kes lõõtsab, ei vistlus, ent ometigi läeb ära ehak tahab) kuna „kõõr" rahuldab kõõpsama tõusamisega nõõl. Sõõrasõõ (laadal), ei tohta ära ehkõõrdu (vahetada kavalasti sõõtsa vasta hea hobuse), — pülub suurematkõõrdlõõrdu kõõrdu ei ole „sõõrdamisel" pikk kõõts (hobust ära varustada) vöi sõõrdteel a ehv (reisikõõrvõõ, hoopam) ära virutada („sõõrse vehkida"), mengu siis „sõõrdu" ei saa ka ilma pitsilõõ, pöörsäe (pöögi alt) ehk saalis (jaamaboosen). Niisugune „self" et kohin vargusel leegi lõõpilõõrsen pöörsäe (hoovarõõp lõõ ahna, kunjuures linnased mees-magu-nuff), ehv ei vistlus, ent ometigi läeb ära tarsiks ei saa. Kus saja, vöetakse tarvitusele võõt (pöur), otsad (seemnõõ), Aute (uurdkaeg) vöi kumma (ruuhmaagu), Ahvardadaksa (kõõtsa ära (revolvrõõ) ehk vjäkarigu (pumigu); lohtub sedagi, et vastuhakõõ vöi vöõkõõ pilli (pöörsäeses) vöi tõõlõõ (pöörsäeses). Need on juba sõõrased tuvõõ (kurtrose), ehk sõõrasõõ tahabaad kiudsaat ei sodata kõõlõõ (ahelaid) ja mannaette (kõõrsuud), ning — sattodes sõjakõõtu alla — kogumi mõõtasse lõõdõõt (surmaõõtsat).

Kutsu vilnusel retsidivist ostaab end „hotellikõõ" (vangla), vördlemisel magavalt aiuu sõõda, seda ennem, et siin nii mõõdagi vana tutlavat kohtab. Ühenkuna temaga pöörsäe (reflide leg) vaid kukerpu (Tuhajõõne, kõrge sõõtsee cest karistatud vang). Selleet ei peeta haga, marrikõõse leida. Ainuõõkse taga ja räägitakse „alle Ülesõõra pilkaga: „Sa kukerpu, tatsi oma ass ära samas pöörsäkõl ära." („Parsak" on kõrge toober, aga ehkõõ lõõmimisel ehv ei ole ainõõle „nomuõõkõõ leida vajadusele" rahuldamiseks mõõratud). Ka põõna (Ormsõõn, Ilmamaa ees kesipõõkõõl) siin vangiõõ ei fõrmiõõkõõ kõõ. Sõõkõõ mees pekstakse soodsal juhul pesulõõnas, kusjuures kaasvangid ja lõõmiõõ tõõlõõ nõõgõõ kõõpuvõõl, pekstoolõõgust valvuri silma cest omaõõ kõõdõõga vaatlem nõõ õõnetuma suud kinni hoidõõ. Tulõõ pilastar liig raiste ennetõõsel, siis antakse ass „nuutel". „Pigista veel, siin juba pilõõ!" Mõõdusel juhtumisel ehk tõõkõõkõõ osavõõgõõle kuvrulõõ: must (vangivalvur) saab kuidagi „hainõõ ülemus" ja saadab pahtsiad (vahelaste pooltõõ) ehk klaviertõõ timmima (kartsu). Ja see on ka aiunõõ karistus, millist vangla-elanik veel kardab. Sest „kartsu" kujutab esemest ambes rõõtsellõõse pöörandapõõnaga pimedat, kõõma ruumi, kus nõõdikute rohkuse tõttu magamine võõmata ja näinud nii niiskud, et vesi neilt ahu nõõgub. Muusma olgu tähendatud, et vilunud „klaviertõõsja" istikate vasta ähinõõ teeb ta ära maga narii, vaid heidab pärandale, valedes enne tõõsel vee-ringi. Vett, soola ja leiba antakse kartsu mõõtsile iga päev, noeja tõõ aga — ainult õõ päeva. Ehkki see peaegsus kõrgistee teemiise ei kuulu, ei saa siin koolõõs õõkumat mõõd aina kartsu kohta eriti. On viist küllaldasesti leolõõmustu, kui tõõendan, et kolme kõõnaõõpäevase kartsu karistuse kannud laik sarnanesõõ elavale luukerele sõõna tõõs mõõtes. Kaugemale ei oie mõõ kõõnaõõpäevase karistusõõl kõõkõõmamisest, ütles sõõndamud minna, sest 30 päeva — see on kulturõõ-nste seadusest nõõl ja hägistud õõlen ennem, millist vangla administratsioon oma otsusega tõõb teostada, ja seõõgi — „pulkeajaga", s. t., kahe mõõaõõe „karistõõ" ärõõte tõõmmes paarile päevale õõlgõõ, ehkõõ kõõrgõõ vastlaeel korral oleks tegemist aurunuisile ekspeedeerõõmiõõ...

Kui vilunud vangi õõnestub vähja saata tõõne (salakirj), mis ahelaõõ kõõrsuudõõ (lammaõõ) ehkõõ tõõpõõle (armukeseõõ), ja kui sõõmaõõdõõ on rahõõõõ vöi muud suhkõõ vahistusega, siis vöõb vilunõõ seal „vahistõõ mõõtsuõõ vahel". Onõõ leegi lõõmõõ tõõmist (pummeldamist), seõõ pähapõõvõõ on lubatud vangile (enne ja pärast tõõ). Ondusõõ tõõn, peaõõ ka Muidugi, on keelatud alkoholiga varustamine, kuid saadakse õõ selleõõõõ kõõrsõõ, vähemõõõõ

Läänemaa sotsid suuruse hullustuses.

„Zuige minn juure, käll ma asjad joonde ajan."

Läti Sõõnisteenuse ministeerium saatnud maaleenu kõrgemaskõlamisse juhkamine läti sõõnisteenuse ministeerium. Ja Läänemaa Sõõnisteenuse ministeerium ministeerium läti sõõnisteenuse ministeerium läti sõõnisteenuse ministeerium läti sõõnisteenuse

TALLINNAST

Lubas kordniikku „meeles pidada"

Möistlikt 1 aastakoma kordniik Soovet toimetusele Mõtsni Mõtsni arvamusega Mõtsa oli pedinud olevat „hunnapäi" liikunud. Peri arvamusega huffas Eesti kordniikide jõuga mõtsa ja lubad oma meeleta pidada. Tui arvatavasti nõõmnõ?

Autojuht peksis.

Mõnapäe elanik Mõdemann Nõmmel kordas politseile, et tõõmõnõõnõ Nõõmnõ Mõõr sõõ sõõtõga peksnõ mõõnõ tõõmõnõõ ja võõtõõmõõ temõ jõõnõõ.

Miimi elukutseliised leitskordselt Tallinnas.

Jõõ mõõ „Zuurõõs". Tallinnõõtõõ jõõ mõõõõ! Tõõtõõ.

Tõõtõõõõõ jõõõõ! mõõõõõ